

ДУ «НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ
ХІРУРГІЇ ТА СПАДКОВОЇ ПАТОЛОГІЇ
ІМЕНІ М. М. АМОСОВА НАМН УКРАЇНИ»
НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ ВІДДІЛ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Генеральний директор

ДУ «ННЦССХ та СІП ім. М.М. Амосова

НАМН України»

Василь ЛАЗОРИШИНЕЦЬ

червень 2026 рік

«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я»

(назва циклу спеціалізації)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Підготовки	вторинна, післядипломна спеціалізація
Галузі знань	I «Охорона здоров'я та соціального забезпечення»
Спеціальність	I2 «Медицина»
Спеціалізація	Організація та управління охороною здоров'я

Київ - 2026 рік

Розробники програми:

ЛАЗОРИШИНЕЦЬ Василь Васильович	Генеральний директор ДУ «ННЦССХ та СП ім. М.М. Амосова», доктор мед. наук, академік НАМН України, академік НАН України, професор
-----------------------------------	--

Обговорено на засіданні Вченої ради ДУ «ННЦССХ та СП ім. М.М. Амосова
НАМН України» та рекомендовано до затвердження.

«_08_» __червня_ 2026 р., протокол № _9__

ВСТУП

Робоча навчальна програма циклу спеціалізації «Організація та управління охороною здоров'я» передбачає підготовку лікарів відповідно до кваліфікаційних вимог із присвоєнням професійної кваліфікації Менеджер (управитель) з охорони здоров'я за спеціальністю «Організація та управління охороною здоров'я».

Цикл спеціалізації «Організація та управління охороною здоров'я» проводиться відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» в ДУ «ННЦССХ та СП ім. М.М. Амосова НАМН України» з урахуванням вимог наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями», постанови Кабміну від 28.03.2018 № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я», наказу МОЗ України від 22.02.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», зареєстрованого в Мін'юсті 25.03.2020 за № 293/33264, наказу МОЗ України від 27.11.2019 № 2347 «Про затвердження змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників» та інших нормативних документів, що регламентують підготовку фахівців галузі знань «Охорона здоров'я та соціального забезпечення» на післядипломному етапі.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальний план та програма підготовки лікарів з циклу спеціалізації «Організація та управління охороною здоров'я» є нормативним документом, в якому визначено зміст навчання та встановлено вимоги щодо обсягу та рівня професійних компетентностей лікаря.

Мета навчальної програми циклу спеціалізації «Організація та управління охороною здоров'я»: професійна підготовка публічних службовців та працівників охорони здоров'я, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування в сфері соціальної та гуманітарної політики, в галузі охорони суспільного здоров'я, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Об'єкти вивчення: сфера публічного управління та адміністрування, електронне урядування, охорона здоров'я.

Передбачає набуття предметно-спеціальних компетентностей для забезпечення подальшого особистісного професійного зростання, спрямованого на соціально - економічний і політичний розвиток суспільства, території, громади та становлення громадянського суспільства.

Теоретичний зміст предметної області: термінологія, наукові концепції (теорії) публічного управління та адміністрування, управління на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях і адміністрування у всіх сферах діяльності, управління закладами охорони здоров'я, менеджмент в сфері охорони здоров'я.

Особливості програми: загальна освіта в галузі публічного управління та адміністрування в сфері охорони здоров'я.

Основні компетентності за результатами навчання:

- розробляти та управляти проектами;
- приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології;
- генерувати нові ідеї (креативність);
- попереджати та розв'язувати конфлікти;
- представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними;
- здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України;

- самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування;

- розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях;

- приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програму побудовано за системою блоків, в яких надана певна теоретична та практична інформація. Курси розбиті на розділи, кожний з яких включає теми, які складаються з окремих елементів.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни, на них виносяться найбільш складні теоретичні питання дисципліни, що орієнтують слухачів на подальшу самостійну поглиблену роботу з рекомендованою літературою. У лекційному курсі використовують дидактичні засоби (мультимедійні презентації, слайди, навчальні відео, демонстрацію тематичних хворих). Лекційний та практичний етапи навчання слухачів складаються таким чином, щоб лекція передувала практичному заняттю.

У навчальному плані циклу зазначено контингент слухачів, тривалість їх навчання, розподіл годин, відведених на вивчення розділів навчальної програми. У разі необхідності, враховуючи базовий рівень знань слухачів, робоча група може вносити корективи та доповнення до навчальних годин, які регламентовані навчальними планами, в межах 15% від загального обсягу часу.

Навчальний план та програма циклу спеціалізації доповнені переліком питань до підсумкового заліку, переліком практичних навичок, списком рекомендованих джерел.

Для виконання цієї програми під час навчання передбачено такі види навчальних занять: лекції, практичні заняття, різні види семінарських занять, а також самостійну роботу слухачів. Освітній процес проводиться за очною та очно-заочною (змішаною) формами з елементами дистанційного навчання, в тому числі до 40% академічних годин (для клінічних дисциплін) з використанням технології дистанційного навчання у вигляді заочної частини циклу. Дистанційно проводяться лекції та семінарські заняття. Практичні заняття проводяться за очною формою на базі ДУ «ННЦССХ та СП імені М. М. Амосова НАМН України», в тому числі підсумковий залік або на базі закладу, який забезпечує ресурси для якісного проведення практичних занять.

Для заключного іспиту використовується атестаційна комп'ютерна тестова програма.

Лікарі, які закінчили навчання на циклі спеціалізації, підлягають атестації на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням професійної кваліфікації Менеджер (управитель) з охорони здоров'я.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері організації та управління охороною здоров'я, що характеризуються комплексністю, багатофакторністю та невизначеністю умов, шляхом застосування сучасних знань з менеджменту, економіки, права, громадського здоров'я, стратегічного планування та управління якістю медичної допомоги.</p> <p>Здатність організувати та координувати діяльність закладів охорони здоров'я і їх структурних підрозділів, приймати обґрунтовані управлінські рішення, забезпечувати ефективне використання кадрових, фінансових, матеріально-технічних та інформаційних ресурсів, впроваджувати інноваційні технології управління, здійснювати моніторинг і оцінювання якості медичних послуг, забезпечувати дотримання нормативно-правових вимог, принципів пацієнтоорієнтованості та безпеки, а також сприяти безперервному професійному розвитку персоналу відповідно до національних і міжнародних стандартів у сфері охорони здоров'я.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність до безперервного професійного розвитку, самонавчання та самовдосконалення у сфері управління охороною здоров'я.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати принципи доказового менеджменту, сучасні наукові підходи та нормативно-правові акти у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність до критичного мислення, аналізу, оцінювання та синтезу інформації для прийняття ефективних управлінських рішень.</p>

ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах невизначеності, ризику та обмеженості ресурсів.

ЗК 5. Здатність до ефективної комунікації з працівниками закладів охорони здоров'я, пацієнтами, представниками органів влади, громадськості та іншими зацікавленими сторонами.

ЗК 6. Здатність працювати в команді, здійснювати міжсекторальну та міжпрофесійну взаємодію для забезпечення ефективного функціонування системи охорони здоров'я.

ЗК 7. Здатність дотримуватися принципів професійної етики, доброчесності, конфіденційності та соціальної відповідальності в управлінській діяльності.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально, сприяти зміцненню громадського здоров'я та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я.

ЗК 9. Здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні, цифрові та аналітичні технології в управлінні закладами охорони здоров'я та системою охорони здоров'я.

ЗК 10. Здатність ефективно працювати в умовах високого професійного навантаження, кризових ситуацій, невизначеності та дефіциту часу.

ЗК 11. Здатність забезпечувати якість і безпеку медичної допомоги, впроваджувати принципи ризик-менеджменту та системи управління якістю.

ЗК 12. Здатність до лідерства, стратегічного мислення, організації роботи, управління ресурсами та координації діяльності колективів і структурних підрозділів.

ЗК 13. Здатність до ефективної усної та письмової професійної комунікації державною мовою та використання іноземної мови у професійній діяльності.

ЗК 14. Здатність оцінювати, впроваджувати та використовувати інноваційні управлінські, організаційні, медичні та цифрові технології для підвищення ефективності діяльності системи охорони здоров'я.

**Професійні
компетентності
(за
спеціальністю
«Організація та
управління
охороною
здоров'я»)**

ПК 1. Здатність організовувати діяльність закладів охорони здоров'я та їх структурних підрозділів відповідно до чинного законодавства та сучасних принципів управління.

ПК 2. Здатність аналізувати стан системи охорони здоров'я, визначати потреби населення у медичній допомозі та розробляти заходи щодо підвищення її доступності та якості.

ПК 3. Здатність здійснювати стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності закладів охорони здоров'я.

ПК 4. Здатність управляти кадровими ресурсами, організовувати роботу персоналу, забезпечувати професійний розвиток працівників та формувати ефективні команди.

ПК 5. Здатність організовувати фінансово-економічну діяльність закладу охорони здоров'я, здійснювати аналіз витрат, планування бюджету та контроль ефективності використання ресурсів.

ПК 6. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, стандарти та регуляторні вимоги у сфері охорони здоров'я при прийнятті управлінських рішень.

ПК 7. Здатність організовувати систему управління якістю медичної допомоги, впроваджувати механізми внутрішнього контролю та безпеки пацієнтів.

ПК 8. Здатність здійснювати моніторинг, оцінювання та аналіз показників діяльності закладів охорони здоров'я для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

ПК 9. Здатність організовувати надання медичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій, кризових станів, епідемій та інших викликів для системи охорони здоров'я.

ПК 10. Здатність управляти матеріально-технічними, інформаційними та технологічними ресурсами закладу охорони здоров'я.

ПК 11. Здатність впроваджувати сучасні цифрові технології, медичні інформаційні системи, електронну

	<p>систему охорони здоров'я та інструменти аналітики даних.</p> <p>ПК 12. Здатність організувати та координувати взаємодію між закладами охорони здоров'я, органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями та іншими стейкхолдерами.</p> <p>ПК 13. Здатність проводити оцінку ризиків, здійснювати ризик-менеджмент та забезпечувати безперервність діяльності закладу охорони здоров'я.</p> <p>ПК 14. Здатність організувати та координувати заходи з громадського здоров'я, профілактики захворювань і формування здорового способу життя населення.</p> <p>ПК 15. Здатність здійснювати управління змінами, впроваджувати інноваційні організаційні, управлінські та медичні технології у сфері охорони здоров'я.</p> <p>ПК 16. Здатність використовувати результати наукових досліджень, міжнародний досвід, сучасні стандарти та кращі практики управління для розвитку закладів і системи охорони здоров'я.</p>
<p>Програмні результати навчання (за спеціалізацією «Організація та управління охороною здоров'я»):</p>	<p>ПРН 1. Здатність застосовувати знання з менеджменту, економіки, права, громадського здоров'я та медичних наук для вирішення професійних завдань у сфері охорони здоров'я.</p> <p>ПРН 2. Здатність аналізувати стан системи охорони здоров'я, визначати пріоритетні проблеми та розробляти шляхи їх вирішення на основі доказових підходів.</p> <p>ПРН 3. Здатність здійснювати стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності закладів охорони здоров'я та їх структурних підрозділів.</p> <p>ПРН 4. Здатність організувати діяльність закладів охорони здоров'я відповідно до чинного законодавства, нормативно-правових актів та сучасних стандартів управління.</p> <p>ПРН 5. Здатність оцінювати потреби населення у медичній допомозі та забезпечувати ефективне планування медичних послуг.</p>

ПРН 6. Здатність управляти кадровими ресурсами, організувати роботу персоналу, формувати команди та забезпечувати професійний розвиток працівників.

ПРН 7. Здатність здійснювати фінансове планування, аналіз витрат, бюджетування та контроль ефективності використання ресурсів закладу охорони здоров'я.

ПРН 8. Здатність організувати систему управління якістю медичної допомоги, забезпечувати безпеку пацієнтів та впроваджувати механізми внутрішнього контролю якості.

ПРН 9. Здатність проводити моніторинг та оцінювання показників діяльності закладів охорони здоров'я, аналізувати результати та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

ПРН 10. Здатність застосовувати принципи ризик-менеджменту для попередження, виявлення та мінімізації ризиків у сфері охорони здоров'я.

ПРН 11. Здатність організувати та координувати діяльність закладів охорони здоров'я в умовах надзвичайних ситуацій, кризових станів та загроз громадському здоров'ю.

ПРН 12. Здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, медичні інформаційні системи, електронну систему охорони здоров'я та цифрові інструменти управління.

ПРН 13. Здатність здійснювати збір, аналіз, інтерпретацію та використання статистичних даних для управління закладами охорони здоров'я та оцінювання ефективності медичних програм.

ПРН 14. Здатність організувати взаємодію між закладами охорони здоров'я, органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами.

ПРН 15. Здатність впроваджувати сучасні підходи до управління змінами, стратегічного розвитку та організаційного вдосконалення закладів охорони здоров'я.

ПРН 16. Здатність застосовувати принципи лідерства, ефективної комунікації та командної роботи в управлінській діяльності.

	<p>ПРН 17. Здатність забезпечувати дотримання етичних норм, принципів доброчесності, конфіденційності та прав пацієнтів у діяльності закладів охорони здоров'я.</p> <p>ПРН 18. Здатність організовувати заходи з громадського здоров'я, профілактики захворювань та формування здорового способу життя населення.</p> <p>ПРН 19. Здатність розробляти, реалізовувати та оцінювати регіональні та локальні програми охорони здоров'я.</p> <p>ПРН 20. Здатність здійснювати управління матеріально-технічними ресурсами, медичним обладнанням та інфраструктурою закладу охорони здоров'я.</p> <p>ПРН 21. Здатність організовувати процеси закупівель, логістики та ресурсного забезпечення відповідно до вимог законодавства та принципів ефективності.</p> <p>ПРН 22. Здатність оцінювати ефективність медичних технологій, інноваційних рішень та цифрових сервісів для їх впровадження у практику охорони здоров'я.</p> <p>ПРН 23. Здатність здійснювати аудит діяльності закладів охорони здоров'я та розробляти заходи щодо підвищення ефективності їх функціонування.</p> <p>ПРН 24. Здатність використовувати міжнародний досвід, рекомендації та найкращі практики управління охороною здоров'я для вдосконалення національної системи охорони здоров'я.</p> <p>ПРН 25. Здатність організовувати та проводити наукові дослідження, аналізувати наукові дані та впроваджувати результати досліджень у практику управління охороною здоров'я.</p> <p>ПРН 26. Здатність здійснювати оцінювання потреб населення та планувати розвиток мережі закладів охорони здоров'я відповідно до демографічних, соціальних та епідеміологічних особливостей регіону.</p> <p>ПРН 27. Здатність формувати та реалізовувати політику управління людськими ресурсами, включаючи мотивацію, розвиток компетентностей та оцінювання персоналу.</p>
--	--

	<p>ПРН 28. Здатність забезпечувати економічну стійкість і конкурентоспроможність закладів охорони здоров'я в умовах реформування системи охорони здоров'я.</p> <p>ПРН 29. Здатність здійснювати комунікацію з громадськістю, засобами масової інформації та професійними спільнотами з питань діяльності системи охорони здоров'я.</p> <p>ПРН 30. Здатність брати участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я, спрямованої на підвищення якості, доступності та ефективності медичної допомоги населенню.</p>
--	---

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я»**

Тривалість підготовки: **3 місяці (468 годин)**

Контингент: лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей.

Код	Назва курсу	Кількість навчальних годин				
		Лекції	Практ. заняття	Семін. заняття	Самост.	Разом
1	2	3	4	5	6	7
<p>1. Обов'язкові компоненти</p> <p>1.1. Цикли дисциплін професійної підготовки</p>						

01	Державна політика в охороні здоров'я	4	4	10	-	18
02	Соціальна медицина як основа управління системою охорони здоров'я	2	4	8	-	14
03	Наукові основи управління системою охорони здоров'я	6	4	8	-	18
04	Інформаційне забезпечення управління системою охорони здоров'я	6	8	8	-	22
05	Правові основи менеджменту	4	4	8	-	16
06	Економічні основи управління. Фінансовий менеджмент	4	4	10	-	18
07	Управління інфраструктурою і робочим середовищем закладів охорони здоров'я	6	4	10	-	20
08	Управління якістю медичної допомоги	4	4	10	-	18
09	Управління персоналом. Культура управління	2	4	10	-	16
10	Організація та управління медичною допомогою населення	2	4	10	-	16

1.2. Суміжні цикли дисциплін професійної підготовки

1	2	3	4	5	6	7
11	Основні проблеми систем охорони здоров'я в Україні		4	6	-	10
12	Теоретичні основи соціальної медицини	2	4	6	-	12
13	Сучасний менеджмент охорони здоров'я	2	4	6	-	12
14	Теорії систем та практика їх застосування в охороні здоров'я	-	4	6	-	10

15	Технологічні та функціональні аспекти процесу управління	-	4	6	-	10
16	Сучасні інформаційні технології	-	4	10	2	16
17	Правове регулювання діяльності системи охорони здоров'я та регулювання трудових відносин	2	4	6	-	12
18	Економічні аспекти діяльності системи охорони здоров'я в умовах ринкових відносин	-	4	10	2	16
19	Організаційно-правові аспекти управління матеріальними ресурсами медичного закладу	-	4	8	-	12
20	Система управління якістю медичної допомоги	-	4	6	2	12
	Всього	46	84	162	6	298

2. Додаткові компоненти

2.1. Цикли дисциплін загальної підготовки

1	2	3	4	5	6	7
01	Медична інформатика	2	4	8	2	16
02	Військово-медична підготовка	2	4	8	2	16
03	Радіаційна медицина	2	4	8	2	16
04	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	2	4	8	2	16
05	Проблеми СНІДу і вірусних гепатитів	2	4	8	2	16
06	Особливо небезпечні інфекції	2	4	8	2	16
07	Туберкульоз	2	4	8	-	14
08	Імунологія	2	4	8	-	14
09	Питання імунопрофілактики	2	4	8	-	14

10	Гуманітарні аспекти клінічного мислення лікарів	2	4	8	-	14
	Всього	10	40	80	12	152
	Базовий підсумковий контроль знань	2	6	2	-	10
	Державна атестація включаючи і комп'ютерний контроль	2	4	2	-	8
	Всього	4	10	4	-	18
	Разом	70	134	246	18	468

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я»**

Код		Назва розділу, теми
Розділ	Тема	
1	2	3
01		Державна політика в охороні здоров'я
01	01	Основи державної політики і стратегії в галузі охорони здоров'я
01	02	Концептуально методологічні засади аналізу державної політики та державного управління з перебудови в сфері охорони здоров'я
01	03	Аналіз та критерії оцінки державної політики щодо перебудови сфери охорони здоров'я
01	04	Етапи аналізу державної політики
01	05	Механізм реалізації державної політики з управління системою охорони здоров'я в Україні

01	06	Децентралізація управління медичним закладом
02		Соціальна медицина як основа управління системою охорони здоров'я
02	01	Основні закономірності і сучасні проблеми громадського здоров'я в Україні
02	02	Медико-соціальні аспекти найбільш розповсюджених і соціально небезпечних захворювань
02	03	Основні тенденції демографічної ситуації в Україні.
02	04	Статика і динаміка населення. Народжуваність, смертність, природний і міграційний рух населення
02	05	Інтегральні показники здоров'я
02	06	Закономірності динаміки здоров'я населення України (первинної, загальної захворюваності, інвалідності). Показники фізичного розвитку населення
02	07	Інформаційне значення основних показників здоров'я населення для управління системою охорони здоров'я
03		Наукові основи управління системою охорони здоров'я
03	01	Теоретичні основи управління охороною здоров'я.
03	02	Теоретичні основи вчення про здоров'я
03	03	Методи вивчення і оцінки громадського здоров'я
03	04	Показники, що характеризують індивідуальне і громадське здоров'я
03	05	Здоров'я як загальнолюдська цінність, соціальна, політична, економічна та правова категорії
03	06	Чинники, що обумовлюють формування індивідуального і громадського здоров'я
03	07	Основні групи факторів ризику індивідуального і громадського здоров'я
03	08	Вплив діяльності систем охорони здоров'я на формування основних показників здоров'я населення
04		Інформаційне забезпечення управління системою охорони здоров'я
04	01	Роль інформації в управлінні охороною здоров'я
04	02	Інформаційні ресурси системи охорони здоров'я
04	03	Види інформації, цільове і призначення на різних рівнях управління
04	04	Організація роботи інформаційної служби як системи. Принципи, цілі.
04	05	Функції, завдання. Організаційні структури, шляхи вдосконалення
04	06	Комплексна оцінка стану здоров'я населення та її використання і в управлінні

04	07	Організація статистичної звітності в закладах охорони здоров'я, форми державної та галузевої статистичної звітності, вимоги до неї, порядок проведення
04	08	Система медико-статистичних показників демографічної ситуації, стану здоров'я населення та діяльності системи охорони здоров'я
04	09	Методологія комплексного аналізу показників діяльності охорони здоров'я, її складові частини
04	10	Міжнародні та державні підходи щодо оцінки стану здоров'я населення.
04	11	Інтерпретації показників стану здоров'я
04	12	Використання статистичних методів з метою обробки та аналізу медико-статистичної інформації
04	13	Медико-економічна інформація в управлінні охороною здоров'я
04	14	Управлінський облік - як інформаційна технологія для забезпечення економічної керованості медичної допомоги
04	15	Управлінський облік у своєму історичному розвитку
04	16	Основні функції системи управлінського обліку
04	17	Функціонування системи управлінського обліку - дискусійні питання, практичні аспекти та шляхи формування потоків інформації
04	18	Завдання і компоненти управлінського обліку
04	19	Управління продуктивністю і контроль вартості
04	20	Управління клінічним випадком
04	21	Внутрішній контроль
05		Правові основи менеджменту
05	01	Регулювання трудових відносин
05	02	Основи трудового права
05	03	Трудовий договір з працівниками охорони здоров'я Порядок прийому та звільнення працівників
05	04	Колективний договір, зміст та порядок укладання
05	05	Робочий час і час відпочинку медичних працівників. Дисципліна праці в охороні здоров'я
05	06	Перевірки лікувально-профілактичних закладів
05	07	Шляхи запобігання та протидії корупції посадовими особами системи охорони здоров'я
06		Економічні основи управління. Фінансовий менеджмент
06	01	Економічні основи управління охороною здоров'я
06	02	Предмет і завдання економіки охорони здоров'я та народногосподарська ефективність охорони здоров'я

06	03	Економічні аспекти захворюваності, лікувальних та профілактичних заходів
06	04	Ціноутворення в системі охорони здоров'я
06	05	Умови прибутковості і госпрозрахункової діяльності в охороні здоров'я
06	06	Аналіз показників фінансової стабільності та платоспроможності медичного закладу
06	07	Економічна ефективність інноваційних проектів в охороні здоров'я
07		Управління інфраструктурою і робочим середовищем закладів охорони здоров'я
07	01	Управління витратами на (лікарські засоби, витратний матеріал, обслуговування та ремонт обладнання та пристроїв, харчування пацієнтів, прибирання приміщень та благоустрій території)
07	02	Організація профілактично-оздоровчих заходів персоналу
07	03	Утилізація побутових і медичних відходів
07	04	Передача майна в оренду
07	05	Управління ризиками в господарській діяльності медичного закладу.
07	06	Страхування ризиків
07	07	Управління інфраструктурою медичного закладу
07	08	Планування потреб у забезпеченні життєдіяльності медичного закладу
07	09	Визначення експлуатаційних витрат закладу
07	10	Організація інформаційно-комунікаційного забезпечення в сучасних умовах господарювання
07	11	Вили забезпечення життєдіяльності медичного закладу (сервісні служби).
07	12	Організація сервісів (послуг), необхідних для підтримки виробничого процесу медичного закладу. Форми реалізації процесу «постачальник - покупець»
07	13	Аутсорсинг-інсорсинг
07	14	Досвід європейських країн у здійсненні послуг на основі facility management
08		Управління якістю медичної допомоги
08	01	Якість медичної допомоги як світова проблема
08	02	Історична трансформація менеджменту якості товарів і послуг
08	03	Світовий досвід управління якістю медичної допомоги. Світові моделі управління якістю в охороні здоров'я. Модель управління якістю медичної допомоги Л.

		Донабедіана. Професійна, бюрократична, індустріальна моделі
08	04	Ліцензування медичної практики в розвинених системах охорони здоров'я. Світовий досвід акредитації. Міжнародні системи акредитації
08	05	Стандартизація медичної допомоги в світових системах охорони здоров'я. Національний досвід управління якістю медичної допомоги: проблеми, досягнення і стратегії розвитку
09		Управління персоналом. Культура управління
09	01	Управління персоналом
09	02	Теоретичні основи управління персоналом організації
09	03	Технологія управління персоналом
09	04	Організація роботи кадрової служби закладу
09	05	Культура управління
09	06	Культура управління як складова частина менеджменту
09	07	Методи досліджень у психології управління
09	08	Психологічна оцінка особистості
09	09	Соціально-психологічні проблеми групової діяльності
09	10	Конфліктні ситуації в колективі та управління ними
09	11	Тип керівника та його зв'язок зі стилем керівництва. Соціально-психологічні риси сучасного керівника
09	12	Психологічні основи ділового спілкування. Основи службового етикету
09	13	Профілактика «професійного вигорання» та забезпечення професійної ефективності колективу
10		Організація та управління медичною допомогою населенню
10	01	Організація надання медичної допомоги населенню України в сучасних умовах
10	02	Організація первинної медичної допомоги населенню в сучасних умовах та управління нею
10	03	Організація вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги населенню в сучасних умовах та управління нею
10	04	Організація і управління третинною (високоспеціалізованою) медичною допомогою
10	05	Організація надання екстреної медичної допомоги населенню
10	06	Організація паліативної, хоспісної допомоги та реабілітації

10	07	Організація і управління медико-соціальною експертизою
10	08	Експертиза тимчасової непрацездатності як різновид медичної експертизи. Впровадження принципів та методів доказової медицини в клінічну практику
11		Основні проблеми систем охорони здоров'я в Україні
11	01	Визначення проблем, придатних для аналізу державної політики з охорони
11	02	Еволюція суспільних потреб та перебудова галузі охорони здоров'я в сучасних умовах
11	03	Роль органів центральної та регіональної виконавчої влади у виробленні та реалізації державної політики в охороні здоров'я населення України
11	04	Методологія визначення проблем в рамках аналізу державної політики з охорони здоров'я
11	05	Роль автономізації медичних закладів у забезпеченні можливості реструктуризації та поліпшенні планування їх розвитку
12		Теоретичні основи соціальної медицини
12	01	Теоретичні основи соціальної медицини як науки про суспільне здоров'я та розвиток системи охорони здоров'я
12	02	Основні проблеми і напрямки розвитку соціальної медицини як науки, предмету викладання і практичної діяльності
12	03	Методи соціальної медицини, їх сутність та практичне використання.
12	04	Актуальні проблеми соціальної медицини як галузі практичної діяльності
12	05	Провідні напрямки та перспективи розвитку соціальної медицини
13		Сучасний менеджмент охорони здоров'я
13	01	Еволюція менеджменту. Менеджер в системі охорони здоров'я
13	02	Комплексний підхід до удосконалення управління
13	03	Реалізація керівником основних функцій, ролей та навичок управління в сучасних умовах
13	04	Методика підготовки наказу про організацію апарату управління
13	05	Обговорення проекту наказу про організацію апарату управління

14		Теорії систем та практика їх застосування в охороні здоров'я
14	01	Системи: види, особливості, складові частини
14	02	Організація апарату управління як складової частини системи
14	03	Визначення поняття «управлінське рішення»
14	04	Планування реалізації управлінських рішень
14	05	Регулювання системи для реалізації управлінських рішень
15		Технологічні та функціональні аспекти процесу управління
15	01	Технологічні та функціональні аспекти процесу управління
15	02	Загальна характеристика, технологія і організація процесу управління
15	03	Контроль як функція управління. Визначення поняття «контроль»
15	04	Опосередкований шлях процесу управління
15	05	Наукові засади організації праці в охороні здоров'я
16		Сучасні інформаційні технології
16	01	Принципи використання сучасних інформаційних технологій в закладах охорони здоров'я
16	02	Електронний документообіг
16	03	Процедури обміну даними між інформаційними системами
16	04	Кодування медичного процесу
16	05	Профілювання постачальників медичних послуг
17		Правове регулювання діяльності системи охорони здоров'я
17	01	Законодавство України про охорону здоров'я: сучасний стан
17	02	Державні закупівлі в Україні. Державна політика у сфері, державних закупівель
17	03	Юридична відповідальність медичних працівників
17	04	Правовий статус особи в охороні здоров'я за національним законодавством
17	05	Доступ до інформації в медичних закладах. Захист персональних даних
18		Економічні аспекти діяльності системи охорони здоров'я в умовах ринкових відносин
18	01	Фінансово-економічна служба: мета, завдання та функції; фінансові показники діяльності медичного закладу

18	02	Аналіз фінансового стану медичного закладу. Управління основними фондами медичного закладу
18	03	Організаційно-правові форми господарської діяльності в охороні здоров'я.
18	04	Аналіз ефективності використання ресурсів медичного закладу. Аналіз фінансових активів в часі
18	05	Бізнес-планування в охороні здоров'я
19		Організаційно-правові питання управління матеріальними ресурсами медичного закладу
19	01	Нормативне регулювання питань управління матеріальними ресурсами медичних закладів в Україні
19	02	Амортизація. Ефективність використання
19	03	Організація метрологічного забезпечення закладів охорони здоров'я
19	04	Нормативне регулювання державних будівельних норм України. ДБН В.2.2-10-Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я
19	05	Дизайн, експлуатація та безпека приміщень
19	06	Виконання норм законодавства про охорону праці у закладах охорони здоров'я
19	07	Господарська діяльність медичних закладів в сучасних умовах
20		Система управління якістю медичної допомоги
20	01	Передумови та механізми побудови системи управління якістю медичної допомоги у вітчизняній системі охорони здоров'я
20	02	Законодавчі основи управління якістю медичної допомоги у вітчизняній галузі охорони здоров'я. Законодавче регулювання ліцензування і акредитації закладів охорони здоров'я. Сертифікація спеціалістів
20	03	Механізми забезпечення якості медичної допомоги: стандартизація медичних технологій
20	04	Національні стандарти на системи управління якістю ДСТУ ISO 9001:2009
20	05	Основні напрямки імплементації ДСТУ ISO 9001:2009 у існуючу систему забезпечення якості медичної допомоги
20	06	Організація розробки й впровадження системи управління якістю медичної допомоги в закладі охорони здоров'я
20	07	Планування діяльності в сфері якості медичної допомоги.

20	08	Менеджмент процесу в системі управління якістю. Ідентифікація і структурування процесів. Формування системи процесів, їх взаємозв'язків, індикаторів якості процесів. Моделювання процесів
20	09	Інформаційне забезпечення підтримки прийняття управлінських рішень в системі менеджменту якості медичної допомоги
20	10	Організація моніторингу процесів, внутрішнього аудиту, самооцінки системи управління якістю медичної допомоги
20	11	Інформаційно-технічна підтримка прийняття управлінського рішення з поліпшенням якості медичної допомоги

Теми лекцій

№ з/п	Тема лекції	Кіл-ть годин
1.	Державна політика в охороні здоров'я	4
2.	Соціальна медицина як основа управління системою охорони здоров'я	2
3.	Теоретичні основи соціальної медицини	2
4.	Наукові основи управління системою охорони здоров'я	6
5.	Інформаційне забезпечення управління системою охорони здоров'я	6
6.	Правові основи менеджменту	4
7.	Економічні основи управління. Фінансовий менеджмент	4
8.	Сучасний менеджмент охорони здоров'я	
9.	Управління інфраструктурою і робочим середовищем закладів охорони здоров'я	6
10.	Управління якістю медичної допомоги	4
11.	Управління персоналом. Культура управління	2
12.	Організація та управління медичною допомогою населення	2
13.	Теоретичні основи соціальної медицини	2
14.	Сучасний менеджмент охорони здоров'я	2
15.	Правове регулювання діяльності системи охорони здоров'я та регулювання трудових відносин	2
	В с ь о г о	46

Теми практичних занять

№ з/п	Тема практичного заняття	Кіл-ть годин
1.	Державна політика в охороні здоров'я	4
2.	Соціальна медицина як основа управління системою охорони здоров'я	4
3.	Наукові основи управління системою охорони здоров'я	4
4.	Інформаційне забезпечення управління системою охорони здоров'я	8
5.	Правові основи менеджменту	4
6.	Економічні основи управління. Фінансовий менеджмент	4
7.	Управління інфраструктурою і робочим середовищем закладів охорони здоров'я	4
8.	Управління якістю медичної допомоги	4
9.	Управління персоналом. Культура управління	4
10.	Організація та управління медичною допомогою населення	4
11.	Основні проблеми систем охорони здоров'я в Україні	4
12.	Теоретичні основи соціальної медицини	4
13.	Сучасний менеджмент охорони здоров'я	4
14.	Теорії систем та практика їх застосування в охороні здоров'я	4
15.	Технологічні та функціональні аспекти процесу управління	4
16.	Сучасні інформаційні технології	4
17.	Правове регулювання діяльності системи охорони здоров'я та регулювання трудових відносин	4
18.	Економічні аспекти діяльності системи охорони здоров'я в умовах ринкових відносин	4
19.	Організаційно-правові аспекти управління матеріальними ресурсами медичного закладу	4
20.	Система управління якістю медичної допомоги	4
	В с ь о г о	84

**Теми рефератів для самостійного опрацювання за циклом спеціалізації
«Організація та управління охороною здоров'я»**

№ з/п	Тема
1.	Використання пакетів прикладних програм для забезпечення своєї

	професійної діяльності та організації міжпрофесійної взаємодії (Word, Excel, Skype, Power Point, Microsoft Outlook, електронна пошта; мережа Інтернет, MedLine, Телемедицина)
2.	Маркетинг в охороні здоров'я
3.	Формування політики і цілей, розробка стратегій, блоку планових індикаторів якості, організаційної структури і ресурсного забезпечення системи управління якістю медичної допомоги
4.	Медичні інформаційні технології — можливості і перспективи
5.	MARCH та тактична медицина
6.	Санітарно-гігієнічні, екологічні та соціальні наслідки радіаційних та ядерних аварій. Протирадіаційний та соціальний захист населення, що перебуває в сфері дії іонізуючих випромінювань
7.	Організація невідкладної медичної допомоги населенню при надзвичайних ситуаціях
8.	Тестування на віл та вірусні гепатити під час війни
9.	Особливо небезпечні інфекції

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Максимальна кількість балів під час оцінювання знань здобувачів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями:

присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у процесі лекції.

Максимальна кількість балів при оцінювання знань здобувачів у процесі *практичного заняття* виставляється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну і ґрунтовну відповідь на задане запитання з теми заняття;
- під час тестування – за правильні відповіді на всі запитання тесту з теми заняття;

у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за володіння формулами та математичними методами, необхідними для виконання завдання; за отриманий правильний результат.

Максимальна кількість балів під час оцінювання знань здобувачів у процесі *написання поточних проміжних контрольних робіт* виставляється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Максимальна кількість балів під час оцінюванні знань здобувачів у процесі *написання контрольних робіт* виставляється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Максимальна кількість балів під час оцінювання знань здобувачів у процесі *контрольного заходу* виставляється за правильні відповіді на всі питання.

Максимальна кількість балів під час оцінюванні *рефератів та презентацій за визначеними темами* виставляється відповідно до критеріїв:

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту має бути ще не менше трьох джерел інформації);
- за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на літературні джерела;
- за наявність змістовних висновків;
- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

У наслідок невиконання окремих критеріїв із тієї чи іншої форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачеві, може бути знижена:

- за неповну відповідь – 0,5 бала;
- за кожна неправильну відповідь – 0,5 бала;
- за невчасне виконання індивідуальної роботи – 0,5 бала;
- за недостовірність поданої інформації – 0,5 бала;
- за недостатнє розкриття теми – 0,5 бала;
- за відсутність посилань на літературні джерела – 0,5 бала.

Результати поточного контролю знань здобувачів (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у кінці кожного заняття до відома всіх здобувачів і проставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять здобувачів». Кількість балів за результатами оцінювання під час заняття записуються в стовпчик, у якому відмічається присутність здобувачів на занятті; кількість балів за результатами самостійної роботи (за виконання домашніх чи індивідуальних завдань) – у стовпчику поряд.

Критерії переведення балів у державну оцінку

Фактична кількість балів, отримана здобувачем за результатами поточного контролю та підсумками контрольного заходу, переводиться в державну оцінку за такими критеріями:

A – оцінка „відмінно” (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, наявного в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;

BC – оцінка „добре” (89-75 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності;

DE – оцінка „задовільно” (60-74 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, недостатньо аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень під час виконання практичних завдань;

FХ – оцінка „незадовільно” з можливістю повторного складання екзамену (26-59 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;

F – оцінка „незадовільно” з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися під час виконання практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.

Сумарна підсумкова оцінка, яку здобувач може отримати за результатами семестрового контролю, складається з кількості балів, отриманих за результатами поточного контролю знань під час семестру, та кількості балів, отриманих під час контрольного заходу.

Результати підсумкових заходів оцінюються за 100-бальною шкалою з подальшою трансформацією в державну оцінку відповідно до шкали оцінювання (національної та ECTS).

Атестація

Атестація включає в себе:

- оцінка державною атестаційною комісією знань та вмінь, в тому числі володіння практичними навичками;

- співбесіда, як форма підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми спеціалізації.

Оволодіння практичними навичками перевіряється шляхом виконання лікарем трьох пакетів практичних завдань та ситуаційних задач відповідно до Програми циклу спеціалізації. Для проведення іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями залучають реальних, стандартизованих або віртуальних пацієнтів, манекени, фантоми, прилади, обладнання, набори даних, ситуаційні завдання, з урахуванням особливостей кожної конкретної спеціальності. При негативному результаті іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями лікар вважається таким, що не засвоїв вміння і не оволодів практичними навичками, передбаченими програмою підготовки, та відповідно вважається неатестованим. Можливість повторного складання іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями не передбачено.

Співбесіда, як форма підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми інтернатури проводиться з кожним лікарем за білетною методикою. За результатами співбесіди з урахуванням оцінок попередніх етапів приймається рішення про рівень підготовки лікаря.

За результатами атестації (позитивними) закладом вищої освіти, де проводиться підготовка лікарів, оформляється та видається сертифікат лікаря-спеціаліста. Рішення приймається відкритим голосуванням. При рівній кількості голосів вирішальним є голос Голови державної атестаційної комісії. Результати атестації доводяться до відома лікарів одразу ж після закінчення засідання комісії.

Рішення комісії, відповідно до якого особі відмовлено у присвоєнні професійної кваліфікації Менеджер (управитель) з охорони здоров'я з відповідної лікарської спеціальності, може бути оскаржене в установленому законодавством порядку.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО АТЕСТАЦІЇ
З ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я»**

Білет №1

1. Визначення системи охорони здоров'я.
2. Дайте характеристику видів інформації, необхідної для складання бізнес-плану підприємницького проекту
3. Дайте визначення права, назвіть принципи законності.

Білет №2

1. Які цілі ставить перед собою система охорони здоров'я?
2. Дайте характеристику джерел інформації, необхідної для підготовки бізнес-плану підприємницького проекту в охороні здоров'я
3. Що розуміється під правом на працю, які види трудового договору встановлені КЗпП України.

Білет №3

1. В чому суть моделі Беверіджа?
2. Втрати в зв'язку з захворюваністю. Наведіть формулу визначення втрат в зв'язку з захворюваністю.
3. Дайте визначення колективного договору, назвіть мету та термін дії колективного договору.

Білет №4

1. Складові частини керованої системи та їх характеристика.
2. Охарактеризуйте імідж лікарської практики, що входить до поняття внутрішнього маркетингу.
3. Які трудові договори відносяться до строкових? Назвіть основні відмінності строкових та безстрокового договорів.

Білет №5

1. Яка стаття Конституції забезпечує право на охорону здоров'я?
2. Дайте визначення змінних та постійних витрат в господарській діяльності медичного закладу та опишіть їх поведінку в залежності від об'єму медичних послуг.
3. Які працівники вважаються тимчасовими, сезонними, суміжниками, замісниками?

Білет №6

1. Властивості керованих систем.
2. Економічна ефективність збереження життя людини в працездатному віші.
3. Які терміни випробування встановлені КЗпП, для яких категорій працівників та якими умовами вони призначаються?

Білет №7

1. Які основні недоліки діючої в Україні моделі охорони здоров'я?
2. Економічна ефективність зниження дитячої смертності.
3. Критерії якості організації системи.

Білет №8

1. Які цілі ставить перед собою система охорони здоров'я? Мета та завдання фінансово-економічної служби медичного закладу.
2. Що відноситься до істотних умов праці, які вимоги встановлюються при їх зміні?

Білет №9

1. Процес управління: поняття, основні вимоги, фази ПУ.
2. Організація фінансово-економічної служби з позицій системного підходу.
3. Основні напрямки Концепції побудови нової національної системи охорони здоров'я

Білет №10

1. На яких цінностях базується система охорони здоров'я?
2. Управлінське рішення: визначення, технологічні ланки та стадії вироблення і прийняття УР.
3. Джерела та користувачі фінансово-економічної інформації медичного закладу.

Білет №11

1. Основні принципи формування системи громадського здоров'я.
2. Визначте поняття валового національного продукту, національного доходу, бюджету.

3. У яких випадках можна звільнити працівника у зв'язку із законодавчими причинами?

Білет №12

1. Вимоги до управлінського рішення.
2. Визначте предмет економіки охорони здоров'я та поняття економічних ресурсів.
3. Які складові успішного функціонування системи охорони здоров'я?

Білет №13

1. Рік прийняття Закону України «Основи законодавства про охорону здоров'я».
2. Форми та системи фінансового аналізу медичного закладу.
3. Кому із працівників, за їх бажанням, власник або уповноважений ним орган повинен встановити неповний робочий день (тиждень)?

Білет №14

1. Які основні принципи нової моделі фінансування системи охорони здоров'я України?
2. Фінансові коефіцієнти.
3. Кому із працівників заборонена робота в нічний час?

Білет №15

1. Показники ефективності використання ресурсів в охороні здоров'я.
2. Етапи розробки плану діяльності системи на рік.
3. Назвіть види дисциплінарних стягнень. В які строки застосовуються дисциплінарні стягнення?

Білет №16

1. Показники рентабельності госпрозрахункової діяльності медичного закладу.
2. Структура особистого плану роботи керівника.
3. Який порядок застосування стягнень і заохочень встановлений КЗпП України?

Білет №17

1. Які основні складові реформи фінансування системи охорони здоров'я?
2. Показники фінансової стійкості медичного закладу.
3. Перерахуйте основні права та обов'язки працівника з точки зору охорони праці.

Білет №18

1. Які основні нормативно-правові документи регулюють діяльність системи охорони здоров'я в Україні?
2. Класифікація ділових нарад.
3. Принципи ринкової економіки.

Білет №19

1. Критерії ефективності ділових нарад.

2. Визначте основні завдання фінансово-економічної служби медичного закладу.
3. Що включає в себе реформа медичної освіти?

Білет №20

1. Основні причини зниження ефективності ділових нарад.
2. Державне регулювання ринкової економіки.
3. Які основні недоліки діючої в Україні моделі охорони здоров'я?

Білет №21

1. Заходи по раціоналізації форм регулювання діяльності системи в процесі управління.
2. Економіка охорони здоров'я в умовах ринкових відносин.
3. Які моделі системи охорони здоров'я Вам відомі?

Білет №22

1. Контрольна функція управління: визначення, задачі та види контролю.
2. Найбільш характерним прикладом якої моделі охорони здоров'я є система охорони здоров'я у Німеччині?
3. Критерії оцінки стану фінансового забезпечення галузі охорони здоров'я.

Білет №23

1. Джерела фінансування охорони здоров'я в Україні.
2. Які сучасні особливості захворюваності населення в Україні?
3. Дайте визначення поняттю «потреба», назвіть основні рівні потреб у вітчизняній класифікації.

Білет №24

1. Сутність комплексного підходу в організації роботи з кадрами.
2. Визначте поняття маркетингу медичних послуг. Напрямки маркетингової політики.
3. Шляхи реформування вторинної медичної допомоги.

Білет №25

1. Медична послуга як товар. Особливості медичної послуги чи товару. Технологія добору кадрів для заміщення вакантних посад. Критерії ділової оцінки персоналу
3. Які основні напрямки реформування первинної медичної допомоги?

Білет №26

1. Сегментація ринку медичних послуг.
2. Яка була мета пілотних проектів реформування охорони здоров'я у м. Києві, Вінницькій, Донецькій та Дніпропетровській областях?
3. У чому полягає ідентичність та відмінність в поняттях «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність»?

Білет №27

1. Які національні, державні, цільові і галузеві програми були прийняті в Україні за період її незалежності?
2. Характеристика конкурентів та види конкуренції на ринку медичних послуг.
3. Дайте визначення поняттю «темперамент», назвіть види темпераменту та дайте їх коротку характеристику.

Білет №28

1. Які основні міжнародні документи діють в сфері охорони здоров'я?
2. Дайте визначення змінних та постійних витрат в господарській діяльності медичного закладу та опишіть їх поведінку в залежності від об'єму медичних послуг.
3. Резерв на керівну посаду: види, заходи по підготовці, типові недоліки при формуванні резерву.

Білет №29

1. Що включає в себе нова стратегія управління якістю медичної допомоги?
2. Які цілі ставить перед собою система охорони здоров'я?
3. Що таке інтелект людини? Назвіть основні групи людей, що розподіляються за інтелектом.

Білет №30

1. Охарактеризуйте імідж лікарської практики, що входить до поняття внутрішнього маркетингу.
2. Основні ролі, що виконує керівник та їх характеристика.
3. Які властивості людини відносяться до соціальної підструктури особистості? Дайте їм коротку характеристику.

Білет №31

1. Характеристика основних навичок управління.
2. Формування іміджу медичного закладу.
3. Критерії оцінки стану фінансового забезпечення галузі охорони здоров'я.

Білет №32

1. Які складові успішного функціонування системи охорони здоров'я?
2. Мета бізнес-планування
3. Дайте характеристику основним особливостям трупового об'єднання людей: комфортність, референтність, лідерство, авторитетність,

Білет №33

1. Основні напрямки організації праці на науковій основі та їх характеристика.
2. Визначте основні завдання фінансово-економічної служби медичного закладу.
3. Перерахуйте та дайте коротку характеристику видів неорганізованої єдності людей.

Білет №34

1. Які основні напрямки реформування первинної медичної допомоги?
2. Вимоги до бізнес-плану в охороні здоров'я.
3. Дайте визначення поняттю «соціально-психологічний клімат колективу», назвіть його складові частини та перерахуйте основні параметри визначення соціально-психологічного клімату колективу.

Білет №35

1. Характеристика сучасної демографічної ситуації в Україні.
2. Методичні підходи до управління впровадженням організації праці на науковій основі.
3. Визначте основні положення системного підходу в організації фінансово-економічної служби.

Білет №36

1. Що є основою для формування державної політики?
2. Оренда в охороні здоров'я. Види оренди.
3. В чому полягає різниця між офіційними та неофіційними лідером, між негативними лідером-організатором та лідером-комунікатором?

Білет №37

1. Охарактеризуйте різницю в статусі медичного закладу та державного медичного підприємства.
2. Організація суб'єкта керуючого як складової частини системи стаціонарної допомоги.
3. Назвіть соціонічні типи особливості в залежності від оціночної шкали.

Білет №38

1. Для якої моделі охорони здоров'я притаманна централізована система?
2. Джерела фінансування охорони здоров'я в Україні.
3. Дайте характеристику основним видам стилю управління.

Білет №39

1. Організація лікувально-діагностичного процесу як фактор удосконалення ефективності та якості роботи стаціонару.
2. Різноманітність форм власності в охороні здоров'я.
3. Що таке авторитет керівника, які види авторитету ви знаєте? Перерахуйте основні види псевдоавторитету.

Білет №40

1. Що включає в себе нова стратегія управління якістю медичної допомоги?
2. Дайте характеристику інформаційного забезпечення фінансово-економічної служби
3. Дайте визначення основних видів спілкування. Назвіть основні прийоми створення аттракції під час спілкування

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Голубчиков М.В., Орлова Н.М., Кравчук Н.Г. Аудит медико-статистичної інформації в стаціонарах (лекція)// Практика управління закладом охорони здоров'я. – 2018. - №6. – С. 69-78.
2. Голубчиков М.В., Орлова Н.М. Медико-статистичний аналіз діяльності стаціонарів (лекція)// Практика управління закладом охорони здоров'я. – 2018. - № 7. – С.30-41.
3. Голубчиков М.В., Орлова Н.М., Белікова І.В. Актуальні проблеми та напрями реформування служби медстатистики (Лекція)// Практика управління медичним закладом 2018. - №11. – С.27-32.
4. Голубчиков М. В. Міжнародний досвід використання інтегральних показників для моніторингу та оцінки стану здоров'я населення (Лекція)/ М.В. Голубчиков, Н.М. Орлова. // Україна. Здоров'я нації. – 2017. - №3 (44). – С. 89-94.
5. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку / Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К. – Київ : МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІДу в Україні», 2015. – 580 с.
6. Менеджмент в охороні здоров'я: навчально методичний посібник / за ред. Ю. В. Вороненка – К.: НМАПО, 2014.– 367 с.

7. Громадське здоров'я: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / [В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т. С. Грузева та ін.] ; за ред. В. Ф. Москаленка. – 3-тє вид. – Вінниця : Нова книга, 2013. – 560 с.
8. Методика перевірки стану обліку і звітності та вірогідності статистичної інформації у лікарняних закладах: методичні рекомендації / М. В. Голубчиков та ін. – К.: МОЗ України, 2013. – 20 с.
9. Голубчиков М.В. Шляхи інформатизації системи охорони здоров'я України (Лекція) / М.В. Голубчиков, О.С. Коваленко. // Здоров'я суспільства. – 2013. – № 3-4. – С. 106-110.
10. Голубчиков М.В. Технологія заповнення основних первинних облікових документів та контролю вірогідності статистичних даних у лікарняних закладах (Лекція)/ М.В. Голубчиков, Н.М. Орлова, Н.Г. Кравчук. // Практика управління закладом охорони здоров'я. – 2013. – № 9. – 88-95 с.
11. Методика аналізу стану здоров'я населення та діяльності лікувально-профілактичних закладів адміністративних територій: методичні рекомендації / М. В. Голубчиков та ін. – К.: МОЗ України, 2011. – 45 с.
12. Управління охороною здоров'я (для післядипломної освіти): Навчально-методичний посібник / за ред. Ю. В. Вороненка – К.: НМАПО, 2010.– 3670 с.
13. Біостатистика : підручник / [В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, М. В. Голубчиков та ін.]; за ред. В. Ф. Москаленка. – К.: Книга плюс, 2009. – 184 с.
14. Нові технології навчання менеджменту в медицині. Навчальний посібник /За заг.ред. Ю.В.Вороненка, Н.Г.Гойди, О.П.Мінцера, М. Мітчелла. – К: Книга плюс. 2009. – 416 с.
15. Кодування захворюваності та смертності у відповідності до Міжнародної статистичної класифікації хвороб 10-го перегляду: методичні рекомендації / М. В. Голубчиков та ін. – К.: МОЗ України, 2008. – 89 с.
16. Епідеміологічні методи вивчення неінфекційних захворювань : Навчальний посібник / [В. М. Лехан, Ю. В. Вороненко, О. П. Максименко та ін.]. – Дніпропетровськ: АРТ-Прес, 2004.– 184 с.
17. Посібник із соціальної медицини та організації охорони здоров'я / [Ю. В. Вороненко, О. П. Гульчій, С. М. Зоріна та ін.] ; за ред. Ю. В. Вороненка. – К.: Здоров'я, 2002. – 357 с.
18. Статистика охорони здоров'я: підручник / Г. С. Столяров, Ю. В. Вороненко, М. В. Голубчиков. – К.: КНЕУ, 2002. – 230 с.
19. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл./ [Ю. В. Вороненко, В. Ф. Москаленко, О. Г. Процек та ін.] ; за ред. Ю. В. Вороненка, В. Ф. Москаленка. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. – 680 с.
20. Статистика охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Г. С. Столяров, Ю. В. Вороненко, М. В. Голубчиков. – К. : КНЕУ, 2000. – 187 с.

21. Міжнародна статистична класифікація хвороб МКХ-10. – К.: МОЗ України, 1998.- 307с.

Допоміжна література

1. Кравченко В.В. Стан здоров'я населення м. Києва: сучасні тенденції та проблеми/ В.В. Кравченко, Н.М. Орлова, А. В. Кравченко// Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л. Шупика. – 2018. - №30. -. С 504-522.

2. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2017 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – К.: МВЦ «Медінформ», 2018. – 458 с.

3. Показники здоров'я населення та використання ресурсів охорони здоров'я в Україні за 2015-2016 роки// Статистичний довідник, МОЗ України, ДЗ «Центр медичної статистики МОЗ України» - К., 2017, 325 с.

4. Медичні кадри та мережа закладів системи МОЗ України 2015-2016 роки// Інформаційно-аналітичний довідник, МОЗ України, ДЗ «Центр медичної статистики МОЗ України» - К., 2017, 67 с.

5. Голубчиков М. В. Чи можна довіряти українській медичній статистиці?// Ваше здоров'я. – 2015. - №49-50. – С. 8-9.

6. Медична облікова документація, що використовується в закладах охорони здоров'я: Альбом / за ред. М. В. Голубчикова. – К.: МОЗ України, 2012. – 206 с.

7. Голубчиков М. В. Загальнодержавний електронний реєстр пацієнтів: медико-соціальні основи / М. В. Голубчиков, О. С. Коваленко. // Управління закладом охорони здоров'я. – 2012. – №10. – С. 27–32.

8. Голубчиков М. В. Обробка та захист персональних даних в електронному реєстрі пацієнтів / М. В. Голубчиков, О. С. Коваленко // Управління закладом охорони здоров'я. – 2012. – № 12. – С. 16-21.

9. Організація соціологічних опитувань пацієнтів/ їх представників і медичного персоналу в закладах охорони здоров'я: методичні рекомендації/ В. В. Горачук та ін. – К.: МОЗ України, 2012. – 23 с.

10. Голубчиков М. В. Електронний реєстр пацієнтів – етапи створення/ М. В. Голубчиков, О. С. Коваленко // Український журнал телематики та телемедицини. – 2013.- т.11,№1.- С.145-147.

11. Правове забезпечення процесу оформлення лікарем основної обліково-звітної документації медичного закладу. Навчальний посібник до практичних занять. / За ред . Рудень В.В. - Львів. Видавничий дім Наутілус. - 2010.– 629 с.

12. Регіональна система охорони здоров'я: концептуальні підходи до формування її сучасної політики (монографія) / Н. М. Орлова. – К., 2010. – 184 с.

13. Голубчиков М. В. Застосування інформаційних технологій у медичній статистиці // Матеріали з'їзду спеціалістів з соціальної медицини та організаторів охорони здоров'я. – Київ – Житомир, 2008. – С. 32-36.

14. Орлова Н.М. Статистичний облік і аналіз діяльності діагностичних відділень лікувально-профілактичного закладу/ Н. М. Орлова, Л. М. Сироцинська. // Управління закладом охорони здоров'я. - 2008. - № 1. – С.59-76.

15. Менеджмент в охороні здоров'я: Підручник / Під заг. ред. М.І.Хвисяюка і І.І.Парфьонові. – Харків: ТОВ «Оберіг», 2008. – Ч.1 – 358 с.

16. Менеджмент в охороні здоров'я: Підручник / Під заг. ред. М.І.Хвисяюка і І.І.Парфьонові. – Харків: ТОВ «Оберіг», 2008. – Ч.2 – 550 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки <http://library.vsmu.edu.ua>
2. Український кардіологічний портал <http://ukrcardio.org/>
3. Асоціація Аритмологів України <https://asar.org.ua>
4. Платформа для кардіоспільноти <https://cardioprostir.com.ua>
5. Всеукраїнська асоціація кардіологів України <https://cardiohub.org.ua>
6. Асоціація інтервенційних кардіологів України <https://stent4life.com.ua/association>
7. Кардіохірургія та інтервенційна кардіологія <http://csic.com.ua/ua/vseukrainskaasotsiatsiia-fakhivtsiv-z-arytmolohii-ta-elektrofiziolohii-sertsia>
8. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
9. Відкритий освітній ресурс Empendium. <https://empendium.com/ua/>
10. Міжрегіональне товариство спеціалістів доказової медицини: <http://www.osdm.org/index.php>
11. Останні новини у світі медицини, клінічні випробування та міжнародні гайдлайни (<http://www.medscape.com><https://www.medscape.com>)
12. The European Society for Emergency Medicine <http://eusem.org>
13. Авторитетне фахове видання для медиків по всьому світі British Medical Journal. <https://www.bmjdotcom/> PubMed: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
14. ScienceDirect: <https://www.sciencedirect.com/>
15. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.
16. <http://library.gov.ua/> – Національна наукова медична бібліотека України.
17. <http://www.escardio.org/> 1

18. <http://www.escardio.org/guidelines>
19. <http://www.straghesko.kiev.ua/>
20. <http://www.ukrcardio.org>
21. <http://www.webcardio.org/>

Нормативні документи

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. №436-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №18. – ст. 144.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991 р. №1798-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №6. – ст. 56.
4. Кодекс законів по працю України від 10 грудня 1971 р. №322-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – №50. – Додаток до номеру.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. №8073-X (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – №51. – ст. 1122.
6. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. №2341-III (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №25. – ст. 131.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. №4651-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – №9-10. – ст. 88.
8. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. №435-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №40. – ст. 356.
9. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. №1618-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №40, /40-42/. – ст. 492.
10. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. №2801-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №4. – ст. 19.
11. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19 жовтня 2017 р. №2168-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – №5. – ст. 31.

12. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 р. №2939-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №32. – ст. 314.
13. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 р. №851-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №36. – ст. 275.
14. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня.2014 р. №1700-VII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2014.. – №49. – ст. 2056.
15. Про захист персональних даних: Закон України від 01 червня 2010 р. №2297-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – №34. – ст. 481.
16. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. №1023-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №30. – ст. 379.
17. Про звернення громадян: Закон України 02 жовтня 1996 р. №393/96-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №47. – ст. 257.
18. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. №2657-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №48. – ст. 650.
19. Про лікарські засоби: Закон України від 04 квіт.1996 р. №123/96-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №22. – ст. 86.
20. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. №222-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – №23. – ст. 158.
21. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори Закон України від 12 лютого 1995 р. №60/95-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – №10. – ст. 60.
22. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. №848- VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – №3. – ст. 25.
23. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. №2694-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №49. – ст. 668.
24. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення

положення частини третьої статті 49 Конституції України "у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно" (справа про безоплатну медичну допомогу): Рішення Конституційного Суду України від 29 травня 2002 року №10-рп/2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – №23 – ст. 1132.

25. Наказ МОЗ №1422 від 29.12.2016 «Зміни до методики розробки та впровадження медичних стандартів (уніфікованих клінічних протоколів) медичної допомоги на засадах доказової медицини».

26. Наказ МОЗ України №33 від 23.02.2000 «При штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я».

27. Наказ №404 від 20.06.2006 «Про внесення змін до наказу МОЗ від 22.05.06 №308 «Про затвердження таблицю оснащення фельдшерсько-акушерських пунктів, лікарських амбулаторій (у т.ч. амбулаторій загальної практики-сімейної медицини) та підрозділів первинної медико - санітарної допомоги лікувально-профілактичних закладів».

28. Наказ МОЗ України №110 від 14.02.2012 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування».

29. Наказ МОЗ України №1150 від 27.12.2013 «Про затвердження Примірного таблиця матеріально-технічного оснащення Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та його підрозділів».

30. Наказ МОЗ України №183 від 31.03.2015 «Про затвердження сьомого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності».

31. Наказ МОЗ України №127 від 02.03.2011 «Про затвердження примірних таблиць оснащення медичною технікою та виробами медичного призначення центральної районної (районної) та центральної міської (міської) лікарень».

32. Наказ МОЗ України №751 від 28.09.2012 «Про створення та впровадження медикотехнологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України».

Предметно-тематичні каталоги

1. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
2. <http://nmapo.edu.ua/index.php/uk/> – офіційний сайт Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика;
3. <http://president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України;

4. <http://rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України;
5. <http://www.kmu.gov.ua/> – Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України;
6. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
7. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського;
8. <http://www.nplu.org/> – Національна Парламентська бібліотека України;
9. <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.
10. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
11. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
12. <http://www.bnf.fr/> – Національна бібліотека Франції;
13. <http://www.ddb.de/> – Німецька електронна бібліотека.